

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 27. august 2025 blev i sag nr. 102785:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren – der er en ejerforening – har ejendomsforsikring. I klagebrev af 17/12 2024 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Klageren tegnede den 17. december 2021 for en 5-årig periode en forsikring, der dækkede den ejerforenings medlemmer tilhørende ejendom beliggende ... Ifølge sit indhold udløber aftalen den 1. januar 2027.

I oktober 2024 varslede Topdanmark ændringer vedrørende forsikring for ejendommen, således at selvriskoen for rørskadedækning ville stige fra kr. 9.845 til kr. 65.635.

Selskabet varslede samtidig en præmiestigning på kr. 87.874 til kr. 321.758 årligt for ejendomsforsikringen.

Som alternativ anførte Topdanmark, at ejerforeningen, hvis den ønskede at beholde den nuværende selvrisiko, ville modtage en præmie for 2025, der havde en stigning på kr. 135.170 til kr. 369.054.

Selskabet understregede, at foreningen havde ret til at overveje andre forsikringsselskaber som følge af den varslede ændring.

Selskabet begrundede ændringsønsket med en stigning i antallet af skader på ejendommen og en opdatering af risikovurderingen særligt for bygninger på 50 år og med en højere frekvens af rørskader.

Varslingen var således ikke resultatet af en konkret skade, men begrundet i selskabets generelle vurdering af skader på denne ejendom og bygninger på omkring 50 år i det hele.

Det bemærkes, at ejerforeningen har haft forsikringer i Topdanmark siden januar 2015, og at forsikringen i 2018 blev fornyet for en 3-årig periode fra 2019 til 2022 og herefter fornyet for den nuværende 5-årige periode til den 1. januar 2027. Ejendommen har således været selskabet bekendt i en længere periode, inden den nuværende 5-årige aftale blev indgået.

Klageren bad Topdanmark bekræfte, at forsikringsaftalen, der var indgået for en 5-årig periode til den 1. januar 2027, ville fortsætte på uændrede vilkår til udløb.

Selskabet anførte, at Topdanmark var 'i sin gode ret' til at ændre ejerforeningens forsikringer, idet varslingen var sendt 30 dage inden forsikringsperiodens udløb. Topdanmark anførte, at de derfor ikke kunne godkende, at forsikringen løb som hidtil indtil udløb den 1. januar 2027.

Ved skrivelse af 5. november 2024 gjorde jeg for ejerforeningen indsigelse imod den varslede forhøjelse af selvrisikoen og den væsentlige præmiestigning, der oversteg indeksreguleringen. Min indsigelsesskrivelse af 5. november vedhæftes som bilag 1.

Den 21. november 2024 anførte Topdanmark i en mail til mig, at varslingen var i overensstemmelse med selskabets fælles vilkårs afsnit om opsigelse ved ændring af vilkår og pris. Selskabet anførte, at der ikke var tale om en opsigelse, men en varsling af forsikringsvilkår. Mailen vedhæftes som bilag 2.

Selskabet fastholdt derfor beslutningen om at varsle nye vilkår på policenr. ...

For ejerforeningen gør jeg gældende, at der mellem parterne er indgået en uopsigelig aftale frem til den 1. januar 2027, og at forsikrings-selskabet er uberettiget til at opsiges aftalen som følge af genelle risikoovervejelser i forsikringsperioden. Jeg gør gældende, at den vilkårsændring, selskabet har varslet, er så væsentlig, at den ganske svarer til en opsigelse af forsikringen.

Det er min opfattelse, at ejerforeningen er at betegne som forbruger og dermed er omfattet af Ankenævnet for Forsikrings kompetence.

Det fremgår af retspraksis, at foreninger, der varetager medlemmers private interesser, f.eks. ejerlejlighedsforeninger, er omfattede af forbrugerbegrebet i relation til dispositioner, hvor de faktisk varetager medlemmets interesser efter foreningens formål, således som når de tegner en forsikring, der dækker medlemmernes risiko ved at besidde fast ejendom med henblik på beboelse.

Det fremgår af Forsikringsaftaleloven § 2, stk. 4, at der ved en forbrugerforsikring forstås en forsikringsaftale, hvor forsikringstageren ved aftalens indgåelse hovedsagelig handler udenfor sit erhverv.

Det fremgår af Den kommenterede Forsikringsaftalelov, 1. udgave, 2020, Karnov side 462, at en ejerforening som udgangspunkt skal anses som forbruger, jfr. Forbrugerftalelovens § 4, stk. 1, da foreningen typisk er en sammenslutning, der varetager medlemmernes private økonomiske interesser.

Ankenævnet for Forsikring

3.

102785

Kommentarer til Forsikringsaftaleloven henviser tillige til afgørelsen i FED 2015.9.Ø, hvor en andelsboligforening trods mindre udlejningsaktivitet ikke var erhvervsdrivende i henhold til Erstatningsansvarslovens § 19, stk. 2.

Jeg henviser endvidere til afgørelsen gengivet i UFR.2019.2389, hvor en Vestre Landsrets afgørelse af 20. februar 2019 fastslår, at en andelsboligforening anses som forbruger.

Ejerforeningen kan således klage til Ankenævnet for Forsikring.

Til støtte for hovedsynspunktet om, at Topdanmark er uberettiget til at ændre vilkår og pris for forsikringen som varslet, gøres det gældende, at der aftaleretligt mellem parterne er indgået en 5-årig aftale, og at forsikringsselskabet som professionel part er afskåret fra at forlange en så væsentlig ændring af selskabets vilkår for forsikring, at det svarer til en opsigelse.

De henvisninger til de almindelige forsikringsvilkår, som forsikringsselskabet har anført i sin fastholdelse af kravet om ændring af forsikringsvilkårene ved sin skrivelse af 21. november 2024 ændrer ikke herved.

Jeg nedlægger påstand om, at forsikringsselskabet er forpligtet til indtil aftaleperiodens udløb den 1. januar 2027 at videreføre forsikringen uden ændrede vilkår, for så vidt angår selvrisiko og alene med en sædvanlig indeksregulering af præmien."

Selskabet har den 7/3 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Tvisten vedrører selskabets varslede ændring af kundens forsikringsaftale. Klager har ved sin advokat anført, at selskabet ikke har overholdt den indgåede aftale om forsikringsforholdets længde.

Selskabet har varslet ændringen i overensstemmelse med de gældende forsikringsbetingelser, og selskabet fastholder derfor den varslede ændring. Der er konkret sket ændring, at klagerens selvriskobestemmelse.

-o0o-

Til nævnets orientering kan det oplyses, at klageren og dennes advokat efter varslingen har været i dialog med selskabet om hvorvidt det var muligt at indgå en anden aftale. Selskabet har i den forbindelse præsenteret klageren for andre muligheder, fx hvor selvrisikoen blev mindre eller samme niveau, som før varslingen. En sådan aftale vil dog medføre en præmiestigning. Klageren har ikke været interesseret i at indgå en sådan en aftale med selskabet.

2.0 Kort sagsfremstilling

Den 15. oktober 2024 varsledes selskabet en ændring af klagerens forsikring således, at der var en ny selvriskobestemmelse (gældende for klagers 'rørskadedækning' samt dækning for 'udvidet vand'). Selskabet fremlægger varslingsbrevet som **bilag A**.

Kundens advokat klagede over varslingen den 5. november 2024 (**bilag B**), og selskabet besvarede klagen via mail den 21. november 2024 (**bilag C**).

Da det ikke har været muligt for parterne at finde en mindelig løsning, har klagens advokat indbragt sagen for nævnet.

3.0 Forsikringsbetingelserne

Selskabet har fremlagt policen (forsikringsaftalen) og de gældende forsikringsbetingelser.

Af Forsikringsaftalen fremgår bl.a.:

Måned, hvor I skal betale	I betaler jeres forsikringer den 1. januar.
Måned, hvor vi fornyer aftalen	Vi fornyer aftalen hvert år i januar måned.
Så lang tid gælder aftalen	Denne aftale gælder 5 år og udløber den 1. januar 2027.

I forsikringsbetingelserne hedder det:

'00080 Opsigelse og ændring af forsikringen

...

00082 Opsigelse ved ændring af vilkår og pris

Topdanmark kan ændre vilkår og pris med virkning fra enhver forfaldsdag for såvel 1-årig som flerårig periode. Ændringen skal ske skriftligt med mindst 1 måneds varsel. Hvis Topdanmark ændrer vilkår eller pris, har forsikringstageren ret til at opsig forsikringen pr. hovedforfaldsdag. Topdanmark skal have skriftlig besked herom. For bygningsbrandforsikringen gælder særlige regler (se 00085). Reglen om skriftlig information med mindst 1 måneds varsel og forsikringstagers ret til at opsig forsikringen gælder ikke, når der alene er tale om indeksregulering af prisen.'

4.0 Selskabets vurdering af sagen

Selskabet har den 15. oktober 2024 gennemført en varsling pr. 1. januar 2025 af klagerens forsikring. Der henvises til bilag A.

Varslingen er gennemført i overensstemmelse med den gældende forsikringsaftale, hvoraf det netop fremgår,

- at selskabet kan ændre vilkår (og pris) med virkning fra enhver forfaldsdag, og
- at dette (også) gælder for flerårig periode.

Herefter og da ændringen er sket skriftligt med mindst 1 måneds varsel, gør selskabet gældende, at varslingen er gennemført korrekt.

Selskabet henviser til, at der er tale om et løbende (også flerårigt) aftaleforhold, og at det derfor er nødvendigt, at selskabet har mulighed for at varsles ændringer af pris og/eller vilkår.

Dette behov skal bl.a. ses i lyset af, at en forsikringsaftale er en aftale, hvor forsikringsselskabet overtager den økonomiske risiko for en uvis begivenheds indtræden (altså en *fremtidig* risiko) mod et vederlag (præmie), der kan beregnes statistisk. Der henvises til Karnov, Forsikringsaftaleloven, § 1, note 1.

Det er omvendt klart, at der samtidig er behov for, at forsikringstageren kender de nærmere aftalevilkår for ændring af aftalen. Derfor skal det fremgå af forsikringsbetingelserne, at der er hjemmel til at foretage opsigelse, ændringer af aftalegrundlaget osv., hvilket også er tilfældet i den forsikringsaftale, som der er indgået, jf. de ovenfor citeret forsikringsvilkår.

Klagerens advokat har gjort gældende, at der er tale om en 'uopsigelig' 5-årig aftale frem til den 1. januar 2027, og at selskabet er uberettiget til at opsiges aftalen som følge af generelle risikobetræktninger, samt at den vilkårsændring, selskabet har varslet, er så væsentlig, at den ganske svarer til en opsigelse af forsikringen.

Selskabet bestrider, at de helt almindelige forsikringsbetingelser om varslingsreglerne ikke skulle være både gældende og gyldige. Ud over at være helt sædvanlige aftalevilkår, kan der fx også henvises til, at varslingsreglerne af forsikringsaftaler er direkte reguleret i god skik-reglerne, jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 1557 af 6. december 2024 om god skik for forsikringsdistributører (en tilsvarende bestemmelse har været gældende i mange år).

Herefter skal det afslutningsvis gøres gældende, at selskabet – selvfølgelig når varslingsreglerne overholdes – er berettiget til frit at vurdere og prissætte en given forsikringsrisiko – både generel (generelle varslingsregler) og konkret (fx pga. et skadeforløb). Dette er fastslået i praksis gentagende gange, fx nyere kendelse 101379 (2025), 101867 (2024), 96208 (2021), 92057 (2019), men også ældre praksis, fx 83330 (2012), 62869 (2004) m.fl. I kendelse 42169 (1996) havde selskabet varslet en præmiestigning pga. et skadeforløb, således at præmien for en bil var 52.612 kr. Her udtalte nævnet: *'Selskabet kan betinge sig den præmie, som selskabet finder modsvarer en given risiko. Nævnet kan ikke pålægge selskabet at regulere præmiens størrelse, og da præmiestigningen er meddelt med mindst 1 månedes varsel, som angivet ved opsigelse af forsikringer, ...'* Fuldstændig tilsvarende betragtninger gælder for aftale-/vilkårsændringer."

Klagerens advokat har i brev af 14/3 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Topdanmark har den 7. marts 2025 i sagsnr. 102785 anført, at selskabet har varslet ændring i den indgåede forsikringsaftale i overensstemmelse med betingelserne, og at selskabet derfor fastholder den varslede ændring.

Topdanmark er enig i, at der er indgået en aftale om, at aftalen var gældende i 5 år og udløber den 1. januar 2027, jfr. svaret side 2.

Selskabet anfører, at der er mulighed for at varsle ændringer og mener åbenbart også, at dette er tilfældet, når der er indgået et flere-årigt aftaleforhold.

Selskabet anfører, hvilket jeg er helt enig i, at en forsikringsaftale er en aftale, hvor forsikrings-selskabet overtager den økonomiske risiko for en uvis begivenheds indtræden mod et vederlag.

Det er netop, hvad selskabet har gjort for perioden indtil den 1. januar 2027 ved at indgå en 5-årig aftale.

I aftaleforløbet der indeksering af præmien, men det fastholdes, at selskabet ikke i aftalegrundlaget har hjemmel til i aftaleperiodens forløb at forhøje præmien.

Selskabet kan efter betingelserne opsige forsikringen, såfremt selskabet modtager en skadesanmeldelse, jfr. vilkårenes punkt 0083, og den argumentation selskabet nu anfører, for at man skal have en mulighed for at ændre på risikovurderingen, gælder således alene i aftaleperioden, hvis der er en konkret risiko, som har udmøntet sig overfor selskabet.

Selskabet har ikke begrundet sin varsling af forhøjelse af præmien/selvrisikoen med en konkret skade hos forsikringstageren, men med generelle risikovurderinger, herunder om rørudstrømningsskader på ældre rør.

Da selskabet tegnede forsikringen, kendte selskabet rørenes alder og kunne dermed indregne dette forhold i præmiefastlæggelsen.

De afgørelser, selskabet henviser til, vedrører 1-årige forsikringer, hvor der ved forfald varsles en forhøjelse.

Afgørelserne er dermed ikke relevante i forhold til den foreliggende problemstilling, hvor der er indgået en 5-årig aftale."

Selskabet har i brev af 3/4 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har modtaget klagerens advokats brev af 14. marts 2025.

Selskabet fastholder sin afgørelse og jeg henviser venligst til mit svar af 7. marts 2025 til nævnet.

Klagerens advokats brev af 14. marts 2025 giver alene anledning til enkelte supplerende bemærkninger:

Så vist ses anerkendt klagerens advokat at nogle punkter i betingelserne gælder for klagerens forsikringsaftale, fx bestemmelsen om indeksregulering af præmien, jf. punkt 00050, og bestemmelsen om opsigelse i forbindelse med skade, jf. punkt 00083. Det er punkt 00082 omkring varsling/ændring af vilkår og pris, som ikke skulle kunne anvendes af selskabet.

Selskabet fastholder, at alle vilkår i policen og forsikringsbetingelserne udgør klagerens forsikringsaftale, og således er aftale mellem parterne. Herefter, og da selskabet har fulgt den aftalte varslingsprocedure, er der sket en gyldig ændring af aftalen.

Det fastholdes også, at selskabet både på baggrund af en konkret risikovurdering, som ud fra en mere generel risikovurdering kan varsel ændringer i overensstemmelse med aftalen. Jeg henviser i den forbindelse Henning Jønsson og Lisbeth Kjærgaard, Dansk Forsikringsret, 11. udgave, Djøf Forlag, side 34, hvor der er anført et eksempel om '100 ejere af taxabiler'. Hvis det forsikringsselskab, der i det anførte eksempel forsikrer de '100 taxabiler' konstaterer, at der er en ny eller større risiko end der var taget højde for ved indtegningen, kan selskabet selvfølgelig i overensstemmelse med gældende varslingsbestemmelser gennemføre en varsling af forsikringerne for alle taxabiler. Det kunne fx også være konstaterede øgende udgifter til reparation af taxabilerne, der kan nødvendiggøre en varsling af præmien.

Jeg fastholder også at den praksis, som selskabet har henvist til, er relevant, idet der er tale om varslingsbestemmelser, der virker på samme måde, jf. de vilkårsbestemmelser, som der er henvist til.

Ankenævnet for Forsikring

7.

102785

Det kan i øvrigt bemærkes, at der – ifølge min oplysninger – har været anmeldt skader på den omhandlede forsikring. Desværre har jeg ikke adgang til at afklare dette inden fristen, hvorfor jeg snarest vil vende tilbage med en kort afsluttende bemærkning. Klagerens advokat har bl.a. anført, at selskabet ved indtegningen kendte til 'rørenes' alder. Blot for god ordens skyld skal det bemærkes, at et forsikringsselskab fastsætter risikopræmien ud fra en lang række risikokriterier. Imidlertid

er det desværre ikke muligt så præcist, som klagerens advokat antyder, alene ud fra en fx BBR-oplysning om en ejendomsalder at forudse, i hvilket omfang en kunde vil anmelde rør- og vand-skader. Kunden kan jo fx besluttet selv at betale for en renovering af sin ejendom og skifte (gamle) rør."

Selskabet har i kommentar af 8/4 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har nu fået flere oplysninger om de skader, der har været på ejendommen, og det drejer sig bl.a. om følgende skader [der er blot tale om eksempler]:

vandskader: fx vandskade i 2018, en vandskade i 2023, og en i 2024 rørskader: tre rørskader i 2016, et par rørskader i 2017, en i 2018, to i 2019, en i 2020, en i 2021, en i 2022, og en i 2023.

Dette er blot til nævnets orientering, og jeg bemærker, at jeg ikke selv har adgang til at se skaderne, hvorfor jeg ikke kender til de nærmere omstændigheder vedr. de enkelte skader."

Klagerens advokat har i brev af 8/5 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet anfører, at klager kun anerkende *nogle punkter*, men ikke alle. Selskabet henviser til, at klager anerkender, at bestemmelsen om indeksregulering af præmien er gældende og ironiserer herefter over, at klager ikke mener, at punkt 82 om varsling af vilkår og pris kan anvendes af selskabet.

Det er netop fordi, der er aftalt indeksregulering, at selskabet ikke skal være berettiget til i den aftalte forsikringsperiode at ændre vilkår ved at forhøje præmie eller selvrisiko. Det er der netop taget højde for ved den aftalte indeksering.

Det i øvrigt af selskabet anførte, der fortsat vedrører 1-årige aftaler, giver ikke anledning til yderligere bemærkninger."

Selskabet har i kommentar af 2/6 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Det fastholdes, at de bestemmelser der i forsikringsaftalen alle kan finde anvendelse, både fx bestemmelse om indeksregulering og varsling."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af selskabets brev af 15/10 2024 til klageren fremgår bl.a.:

"Ændring af jeres Ejendomsforsikring

...

Vi har gennemgået jeres forsikringer og kan se, at skaderne ikke afspejler de vilkår, I har i dag. Det betyder, at vi tilpasser jeres forsikring.

Vi tilføjer et afsnit i jeres police

Fremover må I selv bære en større risiko end hidtil. Derfor tilføjer vi følgende afsnit i policen for jeres Ejendomsforsikring, ... fra 1. januar 2025:

Grundet den særlige risiko for rør- og udstrømningsskader på ældre rør, påføres følgende klausul til forsikringen.

'Uanset vilkårenes tekst, gælder følgende for dækning og erstatning af Rørskade og Udstrømning af vand:

Ved enhver skade er der en selvrisk, som afhænger af det skadevoldende eller undersøgte rørs alder på skadetidspunktet.

Alder på rør:

Indtil 20 år - Den i policen anførte selvrisk.

20 år og indtil 30 år - 20% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisk.

30 år og indtil 40 år - 35% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisk.

Over 40 år - 50% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisk

Kan forsikringstager ikke dokumentere andet, beregnes rørets alder på grundlag af bygningens opførelsestidspunkt.

Selvriskoen beregnes af de samlede omkostninger i forbindelse med en skade, herunder også undersøgelsesomkostninger og den samlede følgeskade.'

Hvordan kan vi ændre jeres forsikring?

Det er standard i dansk forsikring, at aftaler kan ændres hvert år til forsikringens årsdag eller i forbindelse med behandlingen af en skade. Derefter kan kunden acceptere eller ophæve den ændrede aftale. De præcise betingelser står i jeres forsikringsvilkår under punktet om opsigelse og ændring af forsikringen.

Jeres forsikringer fortsætter automatisk - medmindre I ønsker andet

Jeres forsikringer fortsætter automatisk med de nye vilkår, når I betaler næste gang. Hvis I ikke ønsker at fortsætte forsikringen, skal I kontakte os."

Af forsikringsaftale af 2/12 2024 fremgår bl.a.:

"Måned, hvor I skal betale I betaler jeres forsikringer den 1. januar.

Måned, hvor vi fornyer aftalen Vi fornyer aftalen hvert år i januar måned.

Så lang tid gælder aftalen Denne aftale gælder 5 år og udløber den 1. januar 2027."

Af aftaleoversigt af 2/12 2024 fremgår bl.a.:

"Ejendom

...

Ankenævnet for Forsikring

9.

102785

Ændret 01.01.2025

Vi beder jer være opmærksomme på, at hver enkelt forsikring, som er nævnt i denne oversigt, er en selvstændig forsikring. Læs mere om betydningen af dette i vilkårene under opsigelse og varslings."

Af police af 2/12 2024 fremgår bl.a.:

"Selvrisiko

Ved enhver skade er der en selvrisiko på 6.793 kr.

Selvrisikobeløb er fastsat i 2025 og bliver indeksreguleret hvert år.

For følgende dækninger gælder dog:

Dækning Brand Selvrisiko 10.190 kr. Indeksreguleret Ja

Dækning Storm og nedbør Selvrisiko 10.190 kr. Indeksreguleret Ja

Dækning Rørskade Selvrisiko 10.190 kr. Indeksreguleret Ja

...

Særlige vilkår for hele forsikringsstedet

Dækning og erstatning af Rørskade og Udstrømning af vand:

Uanset vilkårenes tekst, gælder følgende for dækning og erstatning af Rørskade og Udstrømning af vand:

Ved enhver skade er der en selvrisiko, som afhænger af det skadevoldende eller undersøgte rørs alder på skadetidspunktet.

Alder på rør:

Indtil 20 år - Den i policen anførte selvrisiko.

20 år og indtil 30 år - 20% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko.

30 år og indtil 40 år - 35% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko.

Over 40 år - 50% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko

Kan forsikringstager ikke dokumentere andet, beregnes rørets alder på grundlag af bygningens opførelsestidspunkt.

Selvrisikoen beregnes af de samlede omkostninger i forbindelse med en skade, herunder også undersøgelsesomkostninger og den samlede følgeskade."

Af nævnets sekretariats kommentar af 17/2 2025 til parterne fremgår bl.a.:

"Idet klageren er Ejerforeningen ..., lægger sekretariatet til grund, at der er en række beboelseslejligheder, som er omfattet af forsikringen/policen. Allerede af den grund er det vores vurdering, at sagen – der angår præmiens og selvrisikoens størrelse – kan behandles af nævnet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"00080 Opsigelse og ændring af forsikringen

00081 Opsigelse til periodeudløb

Forsikringen gælder i den periode, der fremgår af forsikringsaftalen, og kan af forsikringstageren eller Topdanmark opsiges skriftligt med 1 måneds varsel til periodens udløb. Er forsikringen oprettet for en flerårig periode, kan forsikringstageren tidligst opsiges forsikringen til ophør ved perio-

dens udløb. Opsiges forsikringen ikke, bliver den fornyet for et tilsvarende tidsrum, forudsat Topdanmark har givet forsikringstageren meddelelse herom tidligst 3 og senest 1 måned før opsigelsesfristens udløb. I modsat fald bliver forsikringen fornyet for 1 år ad gangen, og rabatten for flerårig forsikringsperiode bortfalder. For bygningsbrandforsikring gælder særlige regler om opsigelse (se 00085).

00082 Opsigelse ved ændring af vilkår og pris

Topdanmark kan ændre vilkår og pris med virkning fra enhver forfaldsdag for såvel 1-årig som flerårig periode. Ændringen skal ske skriftligt med mindst 1 måneds varsel. Hvis Topdanmark ændrer vilkår eller pris, har forsikringstageren ret til at opsiges forsikringen pr. hovedforfaldsdag. Topdanmark skal have skriftlig besked herom. For bygningsbrandforsikringen gælder særlige regler (se 00085). Reglen om skriftlig information med mindst 1 måneds varsel og forsikringstagers ret til at opsiges forsikringen gælder ikke, når der alene er tale om indeksregulering af prisen.

00083 Opsigelse ved skade

Fra den dag Topdanmark har modtaget en skadeanmeldelse, og indtil 1 måned efter at Topdanmark har betalt erstatning eller afvist at dække skaden, kan både forsikringstageren og Topdanmark opsiges forsikringen skriftligt med 14 dages varsel. I stedet for at opsiges forsikringen kan Topdanmark – også med mindst 14 dages varsel – ændre forsikringens vilkår fx ved at begrænse dækningen, indføre selvrisiko, forhøje en eksisterende selvrisiko, kræve bedre sikring eller forhøje prisen. Forsikringstageren kan vælge at lade forsikringen udgå fra det tidspunkt, hvor ændringen skal træde i kraft. Topdanmark skal have skriftlig besked forinden. For bygningsbrandforsikringen gælder særlige regler (se 00085).

...

00085 Særligt om ejendomsforsikring

Topdanmarks accept af opsigelse af bygningsbrandforsikringen forudsætter samtykke fra de tinglyste rettighedshavere, medmindre ejendommen uden forringelse af disses retsstilling bliver forsikret i et selskab, der har koncession til bygningsbrandforsikring. Topdanmark kan med øjeblikkelig virkning opsiges bygningsbrandforsikringen for bygninger, der ikke er forsvarligt indrettet mod brandfare, og for bygninger som henligger forladte. I forhold til tinglyste rettighedshavere ophører Topdanmarks ansvar dog med 14 dages varsel."

Nævnet udtaler:

Klageren er utilfreds med, at selskabet den 15/10 2024 varslede ændring af vilkår om selvrisiko med virkning fra 1/1 2025. Klageren har nedlagt påstand om, at selskabet er forpligtet til – indtil aftaleperiodens udløb den 1/1 2027 – at videreføre forsikringen uden ændrede vilkår for så vidt angår selvrisiko og alene med en sædvanlig indeksregulering af præmien.

Klageren har anført, at der er indgået en 5-årig aftale, og at selskabet som professionel part er afskåret fra at forlange en så væsentlig ændring af vilkårene, at det svarer til en opsigelse. Kla-

geren har anført, at selskabet ikke har hjemmel til at forhøje præmien. Klageren har anført, at selskabet ikke har begrundet varslingen af forhøjelse af præmien/selvrisikoen med en konkret skade, men med generelle risikovurderinger, herunder om rørudstrømningsskader på ældre rør. Klageren har anført, at selskabet på tegningstidspunktet kendte rørenes alder og dermed kunne indregne dette forhold i præmiefastlæggelsen. Klageren har anført, at der er aftalt indeksregulering, og derfor er selskabet ikke berettiget til at ændre vilkår ved at forhøje præmie eller selvrisiko. Klageren har anført, at selskabet har henvist til afgørelser vedrørende 1-årige forsikringer, hvor der ved forfald varsles en forhøjelse.

Selskabet har anført, at varslingen er gennemført i overensstemmelse med forsikringsaftalen, hvor det fremgår, at selskabet kan ændre vilkår (og pris) med virkning fra enhver forfaldsdag, og at dette (også) gælder for flerårig periode. Selskabet har anført, at der er tale om et løbende (også flerårigt) aftaleforhold, og at det derfor er nødvendigt, at selskabet har mulighed for at varsle ændringer af pris og/eller vilkår. Selskabet har anført, at det fremgår derfor af forsikringsbetingelserne, at der er hjemmel til at foretage opsigelse og ændringer af aftalegrundlaget. Selskabet har anført, at der er tale om helt sædvanlige aftalevilkår, der er direkte reguleret i § 19 i god skik-reglerne. Selskabet har anført, at selskabet er berettiget til frit at vurdere og pris-sætte en given risiko – både ved generelle varslinger og ved konkrete varslinger.

Det fremgår af selskabets varslingsbrev af 15/10 2024, at "Fremover må I selv bære en større risiko end hidtil. Derfor tilføjer vi følgende afsnit i policen for jeres Ejendomsforsikring, ... fra 1. januar 2025: Grundet den særlige risiko for rør- og udstrømningsskader på ældre rør, påføres følgende klausul til forsikringen. 'Uanset vilkårenes tekst, gælder følgende for dækning og erstatning af Rørskade og Udstrømning af vand: Ved enhver skade er der en selvrisiko, som afhænger af det skadevoldende eller undersøgte rørs alder på skadetidspunktet. Alder på rør: Indtil 20 år – Den i policen anførte selvrisiko. 20 år og indtil 30 år – 20% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko. 30 år og indtil 40 år – 35% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko. Over 40 år – 50% af skadeudgiften, dog mindst den i policen anførte selvrisiko. Kan forsikringstager ikke dokumentere andet, beregnes rørets alder på

Ankenævnet for Forsikring

12.

102785

grundlag af bygningens opførelsestidspunkt. Selvriskoen beregnes af de samlede omkostninger i forbindelse med en skade, herunder også undersøgelsesomkostninger og den samlede følge-skade".

Det fremgår af forsikringsaftale af 2/12 2024, at: "**Måned, hvor I skal betale** I betaler jeres forsikringer den 1. januar. **Måned, hvor vi fornyer aftalen** Vi fornyer aftalen hvert år i januar måned. **Så lang tid gælder aftalen** Denne aftale gælder 5 år og udløber den 1. januar 2027".

Det fremgår af selskabets brev af 7/3 2025 til nævnet, at "klageren og dennes advokat efter varslingen har været i dialog med selskabet om hvorvidt det var muligt at indgå en anden aftale. Selskabet har i den forbindelse præsenteret klageren for andre muligheder, fx hvor selvriskoen blev mindre eller samme niveau, som før varslingen. En sådan aftale vil dog medføre en præmiestigning. Klageren har ikke været interesseret i at indgå en sådan en aftale med selskabet".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at "Forsikringen gælder i den periode, der fremgår af forsikringsaftalen, og kan af forsikringstageren eller Topdanmark opsiges skriftligt med 1 måneds varsel til periodens udløb. Er forsikringen oprettet for en flerårig periode, kan forsikringstageren tidligst opsiges forsikringen til ophør ved periodens udløb". Det fremgår videre, at selskabet "kan ændre vilkår og pris med virkning fra enhver forfaldsdag for såvel 1-årig som flerårig periode. Ændringen skal ske skriftligt med mindst 1 måneds varsel. Hvis Topdanmark ændrer vilkår eller pris, har forsikringstageren ret til at opsiges forsikringen pr. hovedforfaldsdag".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at underkende vilkårsændringen, idet selskabets varslings af vilkårsændring er sket i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne, og idet nævnet ikke har grundlag for at statuere, at de nye aftalevilkår er urimelige, jf. aftalelovens §36 og §38 c.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet den 15/10 2024 varslede ændring af vilkår med virkning fra 1/1 2025.

Ankenævnet for Forsikring

13.

102785

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabet er berettiget til at fastsætte de vilkår og opkræve den præmie, som selskabet finder rigtig for en given risikodækning, og at klageren ikke er forpligtet til at fortsætte forsikringen på de ændrede vilkår.

Nævnet har henset til selskabets oplysninger om, at vilkårsændringen er begrundet i en vurdering af den risiko, der generelt knytter sig til rør- og udstrømningsskader på ældre rør.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck